

Олександр Володимирович Петришин,
старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я,
фізичної реабілітації, спортивної медицини,
ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»,
вул. Шевченка, 23, м. Полтава, Україна

ФОРМУВАННЯ ПСИХОФІЗИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗАСОБАМИ СПОРТИВНО-ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Аналіз науково-методичної літератури дозволив констатувати, що в Україні в багатьох вищих медичних навчальних закладах відсутній системний підхід до професійної діяльності: не розроблені навчальні програми багатопрофільних спеціальностей, які відображали б специфіку діяльності майбутніх фахівців; методика розвитку професійно-прикладних фізичних якостей і т.п. Визначено мету, завдання, принципи, методи, форми та кінцевий результат професійно-прикладної фізичної підготовки студентів медичних вузів у процесі їх занять поряд із традиційними (футбол, волейбол, баскетбол), інноваційними видами спортивно-ігрової діяльності (міні-футбол, настільний теніс, гандбол, бейсбол).

Ключові слова: професійно-прикладна фізична підготовка, методичні засади, ігрові технології, авторська програма, психофізична компетентність, медичні заклади, студенти.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В останні роки на науково-методичних конференціях, у дисертаційних роботах, методичних рекомендаціях відзначено значну кількість матеріалів з різних аспектів професійно-прикладної фізичної підготовки (далі ППФП). Однак, у більшості публікацій в основі процесу професійно-прикладної фізичної підготовки залишаються положення і принципи, які орієнтують його лише на фізичні та психофізичні тренування майбутніх фахівців. Практично відсутні роботи, де ППФП була б органічно пов'язана з формуванням фізичної культури студентів багатопрофільних спеціальностей, що б орієнтувало на подальшу професійну діяльність майбутніх фахівців (вибір професії, професійне самовизначення) [1,5].

Тому пошук покращення якості процесу ППФП на основі розробки технологій і програм, удосконалення методик і спортивно-ігрових технологій і нині залишається визначним для теорії та методики фізичного виховання майбутніх лікарів, що й визначило актуальність теми **дисертаційного дослідження: «Методика професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів».**

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз науково-методичної літератури дозволив констатувати, що в Україні в багатьох вищих медичних навчальних закладах відсутній системний підхід до професійної діяльності: не розроблені навчальні програми багатопрофільних спеціальностей, які відображали б специфіку діяльності майбутніх фахівців; методика розвитку професійно-прикладних фізичних якостей і т.п.

Протягом останніх десятиліть значно активізувалася робота з упровадження професійно-

прикладної фізичної підготовки в систему фізичного виховання студентів. Накопичений у цій галузі досвід дозволяє визначити основні методичні положення та практичні технології, що сприяють вирішенню питання про правильний вибір принципів, методів, засобів і форм ППФП, необхідних для реалізації цього найважливішого розділу фізичного виховання майбутніх лікарів [5,6,10].

На сучасному етапі у вітчизняному та зарубіжному освітньому просторі успішно впроваджуються та функціонують авторські методики професійно-прикладної фізичної підготовки студентів медичних вищих навчальних закладів. Здебільшого вони базуються на використанні новітніх та нестандартних методів і засобів фізичного виховання. Утім, як засвідчують численні дослідження, у вищих навчальних закладах України, і, зокрема, медичних, професійно-прикладна фізична підготовка не знайшла достатньо широкого застосування. Це актуалізує необхідність вдосконалення програм професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів з обґрунтуванням оздоровчо-тренувальної технології фізичного виховання майбутніх лікарів, заснованої переважно на використанні ігрових видів спорту. Вивчення цих особливостей дозволило виявити необхідні для успішної роботи сенсорні, розумові, рухові, вольові навички, фізичні і психічні якості, рівень функціонування і надійності окремих органів та систем людського організму [1, с.122].

Саме тому, на нашу думку, формування професійних навичок і розвиток фізичних якостей студентів вищих медичних навчальних закладів мають здійснюватися у процесі такої діяльності, що за своїм змістом близька до лікарської практики за фахом; причому краще не в одній, а у декількох її видах, обов'язково

аналогічних за структурою. У зв'язку з цим, дуже важливо у процесі формування і розвитку професійно важливих навичок, фізичних якостей майбутніх лікарів використовувати паралельно чи послідовно різні методи і засоби фізичного виховання, що моделюють особливості професійної діяльності [6, с. 14].

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та експериментальній апробації моделі формування психофізичної компетентності студентів вищих медичних закладів у процесі професійно-прикладної фізичної підготовки засобами спортивно-ігрових технологій.

Відповідно до мети визначено завдання дослідження:

- проаналізувати стан проблеми та наукові засади професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих медичних закладів у теорії і практиці вітчизняної і зарубіжної вищої медичної освіти;

- теоретично обґрунтувати авторську модель формування психофізичної компетентності студентів вищих медичних закладів з урахуванням специфіки кредитно-модульної технології навчання у ВНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Реалізація процесу ППФП у ВНЗ України покликана сприяти успішному професійному ставленню і розвитку особистості. Таким чином ми розглядатимемо професійно-прикладну підготовку студентів-медиків як процес навчання, який збагачує індивідуальний фонд професійно корисних рухових умінь і навичок, виховання фізичних і безпосередньо пов'язаних із ними здібностей, від яких прямо або опосередковано залежить професійна працездатність майбутніх лікарів.

Зважаючи на вищевикладене, ми дослідили стан професійно-прикладної фізичної підготовки у вищих медичних навчальних закладах України серед студентів, а саме вивчили думку фахівців галузі фізичного виховання шляхом анкетного опитування, а також проаналізували організацію різних форм і засобів професійно-прикладної фізичної підготовки студентів медичних спеціальностей.

Для цього ми здійснили аналіз чинних програм з фізичного виховання у ВНЗ України медичного профілю. Встановлено, що типова та варіативна програми з фізичного виховання для вищих медичних закладів України поки що мають недолік у вигляді нормативної орієнтації під час побудови та реалізації навчального процесу, хоча в деяких з них містяться вказівки на необхідність здійснення постійного контролю й оцінки динаміки фізичних показників студентів. Окрім того, згадані програми також недостатньо враховують формуючий вплив комплексного використання засобів фізичної культури із загально розвивальною та професійно доцільною орієнтацією. Варто зауважити, що серед навчальних дисциплін, передбачених у навчальних планах вищих медичних закладів, практично немає інших предме-

тів, окрім «Фізичного виховання», основною метою яких є цілеспрямоване вдосконалення організму тих, хто навчається, відповідно до умов майбутньої професійної діяльності. Крім того, дисципліна «Фізичне виховання» забезпечує майбутніх спеціалістів знаннями, навичками й уміннями, які можуть бути трансформовані в готовому вигляді з фізкультурно-спортивної практики у сферу побутової та професійної діяльності [8,9].

Таким чином, аналіз чинних програм з фізичного виховання підтверджує доцільність удосконалення рівня професійно-прикладної фізичної підготовленості майбутніх лікарів шляхом збільшення питомої ваги засобів вузької спеціалізації, впровадження у навчально-тренувальний процес спеціальних засобів і методів навчання, які повністю відтворюють зміст і структуру фахової підготовки.

З метою визначення змісту професійно орієнтованої фізичної підготовки майбутніх лікарів проведено опитування викладачів фізичного виховання вищих медичних навчальних закладів України (м. Полтава, м. Львів, м. Одеса). Усі респонденти одностайно підтвердили необхідність упровадження спеціально розроблених програм професійно орієнтованої фізичної підготовки з урахуванням специфіки майбутньої спеціальності випускників. Для цього викладачі (85,7%) вважають за необхідне налагодити протягом усього періоду навчання у вищих навчальних закладах фізкультурну освіту, головна мета якої – не лише фізичне вдосконалення, а й надбання необхідних рухових умінь і навичок, а також пов'язаних із ними рухових здібностей з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності.

У ході опитування також встановлено, що у Вищому навчальному закладі України «УМСА» (м. Полтава) професійно-прикладна фізична підготовка планується й організовується відповідно до Типової навчальної програми, наказів МОЗ та МОН України.

Наразі викладачі кафедри фізичного виховання, лікувальної фізичної культури та лікарського контролю ВНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» відзначили необхідність вдосконалення системи ППФП майбутніх лікарів. На думку опитаних (13 осіб), ППФП у вищому медичному навчальному закладі має проводитись не менше, ніж 4 години на тиждень та спрямовуватись на формування таких якостей у студентів, як загальна витривалість; спеціальна витривалість; максимальна сила, швидкість реакції; спритність; координація рухів; гнучкість; рівновага, рішучість, комунікативні якості, емоційна стійкість. Більше половини опитаних (8 осіб, або 61%) респондентів, що брали участь у анкетуванні, вважають, що спортивні ігри та ігрові вправи мають найбільший потенціал у формуванні та розвитку таких якостей, а отже, у вдосконаленні професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх лікарів.

У результаті аналізу науково-методичної літератури, проведення опитування викладачів кафедр фізичного виховання вищих медичних навчальних закладів України, власного досвіду роботи в цьому напрямі розроблено

зміст професійно орієнтованої фізичної підготовки студентів медичних факультетів, який містить два блоки – фізкультурну освіту й професійно-прикладну фізичну підготовку. Перший блок (теоретичний) мав на меті оволодіння знаннями, пов'язаними з особливостями професійної діяльності лікарів, професійними захворюваннями та їх профілактикою, методикою й організацією фізичної підготовки, контролем за рівнем розвитку фізичних якостей і працездатності, у тому числі й спеціальної працездатності тощо.

Другий блок (практичний) включав спеціальні програми з розвитку фізичних і психофізіологічних якостей, а також пов'язаних із ними рухових здібностей, набуття необхідних професійних та побутових рухових умінь і навичок, підвищення загальної й спеціальної витривалості засобами спортивних ігор та ігрових вправ.

Мета розробленої програми: формування у студентів-медиків ставлення до фізичної культури як до загальнокультурної цінності і загальнооздоровчої тактики у професійній діяльності.

Для реалізації розробленої системи професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх лікарів ми запропонували деякі структурні зміни у традиційній програмі з фізичного виховання для підвищення ефективності навчально-тренувального процесу у вищих медичних закладах України. Зміни відбулися у робочій програмі в тематиці окремих розділів, у розподілі годин за розділами. Було визначено пріоритетні розділи та теми занять з акцентом на розвитку значущих фізичних якостей та найбільш необхідних для майбутніх лікарів умінь і навичок.

У нашому дослідженні ми виходили з того, що спортивно-ігрова діяльність (спортивні ігри та ігрові вправи) найближче відповідає умовам праці лікаря будь-якої спеціалізації. Спортивні ігри характеризуються різноманітною руховою діяльністю. Вони ефективно знімають нервово-емоційну напруженість, тонізують вищу нервову систему, зміцнюють руховий апарат, покращують обмін речовин, підвищують розумову та фізичну працездатність і мають рекреаційний потенціал [3, с.16-19].

Прикладні види спорту та види ігрових вправ, що входять до складу ППФП, сприяють не лише формуванню професійно значущих рухових умінь, близьких за структурою і змістом трудовим операціям лікаря, а й створюють умови термінової їх корекції за рахунок вироблення центральних механізмів регуляції рухів. Висока ефективність виконання професійно значущих фізичних вправ визначається рівнем вдосконалення моторно-вісцеральних зв'язків, тобто відповідністю зрушень функцій основних життєзабезпечуючих систем зі ступенем напруженості м'язової роботи і складністю фізичних вправ, тобто надійністю функціонування організму як цілісної системи.

Використання спортивних ігор та ігрових вправ з метою ППФП майбутніх лікарів забезпечує: фізичне вдосконалення рухів, включених у професійно важливі вміння; покращення енергетичного забезпе-

чення рухових і вегетативних функцій; оптимізацію відновлювальних процесів; підвищення адаптаційних резервів організму до несприятливих факторів виробничого середовища.

Передбачається, що в результаті оволодіння програмою студенти повинні **знати**: соціальну роль фізичної культури у розвитку особистості та підготовки її до професійної діяльності; принципи здорового способу життя; основні поняття фізичної культури, такі, як фізична культура, фізичне виховання, фізичний розвиток, фізична підготовка, здоров'я, фізичні якості, здоровий спосіб життя; основні правила і суддівство ігрових видів спорту; правила безпеки занять ігровими видами спорту; методи оцінки та визначення рухових якостей: гнучкості, швидкості, витривалості, спритності, сили; поняття здоров'я, методи оцінки індивідуального здоров'я: фізичного розвитку, функціонального стану, фізичної працездатності, психологічного статусу; основи здорового способу життя: принципи адекватної рухової активності, психофізіологічної релаксації; основні симптоми фізичної перевтоми і засоби профілактики.

Уміти: виконувати основні технічні та тактичні прийоми гри у футбол, баскетбол, волейбол, міні-футбол, настільний теніс, бейсбол, гандбол: ведення, передачі, кидки м'яча, удари, блокування; оцінювати фізичний розвиток і фізичну працездатність; використовувати засоби підвищення працездатності; складати індивідуальну оздоровчу програму.

Володіти: методами фізичного самовдосконалення і самовиховання; основами техніки базових видів спорту; методами оцінки та визначення рухових якостей: гнучкості, швидкості, витривалості, спритності, сили; основами фізкультурно-оздоровчих технологій; методами професійно-прикладної фізичної підготовки.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Кінцевим результатом реалізації авторської програми професійно-прикладної фізичної підготовки є сформованість професійно-прикладної фізичної готовності як інтегративного показника необхідних для майбутньої діяльності функціонального стану організму, сформованості професійно важливих фізичних, психічних, особистісних та емоційно-вольових якостей; розвиток психофізичної підготовленості, що забезпечує високу продуктивність професійної діяльності майбутнього лікаря.

Подальші дослідження передбачається провести в напрямку експериментальної апробації авторської моделі формування психофізичної компетентності студентів медичних спеціальностей у процесі професійно-прикладної фізичної підготовки; обґрунтування використання засобів спортивно-ігрових технологій (виховна, спортивно-оздоровча, реабілітаційна, формувальна, діагностична, інформаційна) для формування фізичних і психологічних якостей студентів у процесі професійно-прикладної фізичної підготов-

ки; уточнення й модифікації поняття «психофізичної компетентності» як інтеграційної властивості (функціональної і особистісної готовності) людини, що забезпечує формування адаптаційних можливостей, розвиток розумової і фізичної працездатності, збере-

ження та зміцнення здоров'я фахівця; визначення динаміки показників розвитку психофізичних якостей майбутніх фахівців під впливом авторської методики застосування спортивних ігор у процесі професійно-прикладної фізичної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Евсеев Ю. И. Физическая культура / Ю.И.Евсеев – Изд. 9-е, стер. – Ростов н/Д: Феникс, 2014. – 444 с.
2. Кабачков В. А. Профессиональная направленность физического воспитания в ПТУ: метод. пособие / В. А. Кабачков, С. А. Полиевский. – М.: Высш. шк., 1991. – 222 с.
3. Коломійцева О Настільний теніс як засіб розвитку координаційних здібностей студентів коледжу / О.Коломійцева, Я.Радченко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2012. – №5 (1). – С. 16 – 19.
4. Лях В.И. Координационные способности: диагностика и развитие / В.И.Лях. – М. : ТВТ Дивизион, 2006. – 290 с.
5. ППФП студентов – медиков [Электронный ресурс/ Режим доступа]. – Режим доступа: URL: http://www.antonovayu.ru/professionalnay_prikladnay_fizicheskay_podgotovka/PPFP_students_mediks/index.html
6. Самсонова Е.А. Профессионально-прикладная физическая подготовка среди студентов медицинского университета [Электронный ресурс]. – Режим

доступа <http://sci-article.ru/stat.php?i=1403452176>

7. Семенов Б. Обґрунтування змісту професійно орієнтованої фізичної підготовки студентів факультету харчових технологій / Б. Семенов // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: А. В. Цьось та ін.]. – Луцьк, 2012. – № 2(18). – С. 191-194.
8. Фізичне виховання та здоров'я: програма навчальної дисципліни (курс за вибором) для студентів вищих медичних навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. – Київ, 2009. – 46 с.
9. Фізичне виховання: Типова програма навчальної дисципліни для студентів вищих медичних навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. – Київ, 2009. – 30 с.
10. Фотинюк В. Г. Професійно – прикладна фізична підготовка як ефективний засіб готовності студентів до майбутньої діяльності за фахом / В. Г Фотинюк // Вища освіта України. Тематичний випуск «Інтеграція вищої школи України до європейського та світового простору». – К., 2012. – № 1. – С. 436–442.

REFERENCES

1. Evseev, Y.I. (2014). *Fizicheskaya kultura [Physical Education]*. Rostov n/d: Phoenix [in Russian].
2. Kabachkov, V.A. & Polievsky, S.A. (1991). *Profesionalnaya napravlenost fizicheskogo vospitaniya v PTU [Professional orientation of physical education at vocational schools]*. Moscow: Vysshaya shkola [in Russian].
3. Kolomyitseva, O. & Radchenko, Y. (2012). *Nastilny tennis yak zasib rozvitku koordinatsiynih zdibnostey studentiv colledzhu [Table tennis as a means of coordination abilities of college students]*. *Slobozhanskyi naukovy-sportyvnyi visnyk – Slobozhansky scientific and sports Newsletter*, 5 (1), 16-19 [in Ukrainian].
4. Lyah, V.I. (2006). *Koordinatsionnye sposobnosti: diagnostika i razvitie [Coordination abilities: Diagnosis and Development]*. Moscow: TW Division [in Russian].
5. PPFP studentov-medikov [PAFP of students-physicians]. Retrieved from: http://www.antonovayu.ru/professionalnay_prikladnay_fizicheskay_podgotovka/PPFP_students_mediks/index.html [in Russian].
6. Samsonov, E.A. *Professionalno-prikladnaya fizicheskaya podgotovka sredi studentov meditsinskogo universiteta [Professionally applied physical training of medical university students]*. Retrieved from: <http://sci-article.ru/stat.php?I=1403452176> [in Russian].
7. Semenov, B. (2012). *Obgruntuvannia zmistu profesiino oriyentovanoi fizychnoi pidhotovky studentiv fakultetu kharchovykh tekhnolohii [Justification of content of profes-*

sionally oriented physical training of students of the Faculty of Food Technology]. *Fizychnye vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi – Physical Education, Sport and Culture Health in Modern Society*, 2 (18), 191-194 [in Ukrainian].

8. *Fizichne vihovannya ta Zdoroviya: programa navchalnoi dystsypliny (kurs za vyborom) dlia studentiv vyschych medychnykh navchalnykh zakladiv I-IV rivniv akredytatsii [Physical education and health: program of the course (optional course) for students in higher educational institutions of I-IV accreditation level]* (2009). Kyiv [in Ukrainian].

9. *Fizychnye vykhovannia: Typova prohrama navchalnoi dystsypliny dlia studentiv vyshchych medychnykh navchalnykh zakladiv I-IV rivniv akredytatsii [Physical Education: A typical program of the course for students in higher educational institutions of I-IV accreditation level]*. (2009). Kyiv [in Ukrainian].

10. Fotyniuk, V. H. (2012). *Profesiino-prikladna fizychna pidhotovka yak efektyvnyi zasib hotovnosti studentiv do maibutnoi diialnosti za fakhom [Professionally applied physical training as an effective means of students' preparedness for the future specialty]*. *Vyshcha osvita Ukrainy. Tematychnyi vypusk «Intehratsiia vyshchoi shkoly Ukrainy do yevropeiskoho ta svitovoho prostoru» - Higher education Ukraine. Thematic issue "Integration of Higher Education of Ukraine into the European and world space"*, № 1, 436-442 [in Ukrainian].

*Александр Владимирович Петришин,
старший преподаватель кафедры физического воспитания и здоровья,
физической реабилитации, спортивной медицины,
ВГУЗУ «Украинская медицинская стоматологическая академия»,
ул. Шевченко, 23, г. Полтава, Украина*

ФОРМИРОВАНИЕ ПСИХОФИЗИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ МЕДИЦИНСКИХ УЧРЕЖДЕНИЙ В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ПРИКЛАДНОЙ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ СРЕДСТВАМИ СПОРТИВНО-ИГРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Анализ научно-методической литературы позволил констатировать, что в Украине во многих высших медицинских учебных заведениях отсутствует системный подход к профессиональной деятельности: не разработаны учебные программы многопрофильных специальностей, которые отражали бы специфику деятельности будущих специалистов; методика развития профессионально-прикладных физических качеств и т.п. Благодаря наблюдениям и исследованиям автора программа профессионально-прикладной физической подготовки будущих специалистов в процессе медицинского образования будет продуктивной, если направленность профессионально-прикладной физической подготовки студентов будет на формирование значимых профессионально-прикладных качеств специалистов разного профиля; программный материал будет разработан на основе системного подхода с использованием специфических средств; формирование профессионально значимых качеств будет адекватно отражать специфику будущей деятельности выпускников; нормативы по физической подготовке студентов будут ориентированы на нормативные критерии подготовки будущих специалистов. В связи с этим были проанализированы и определены организационные формы, средства и методы профессионально-прикладной физической подготовки студентов медицинских вузов в соответствии с профессиональными компонентами деятельности специалиста. Цель исследования заключается в теоретическом обосновании и экспериментальной апробации модели формирования психофизической компетентности студентов высших медицинских учреждений в процессе профессионально-прикладной физической подготовки средствами спортивно-игровых технологий. Формирование психофизической компетентности студентов высших медицинских учебных заведений будет эффективной при применении его модели, основанной на использовании спортивно-игровых технологий в процессе профессионально-прикладной физической подготовки. Автором предложена авторская программа профессионально-прикладной физической подготовки студентов высшего медицинского учреждения, которая базируется на усовершенствовании содержания профессионально-прикладной физической подготовки будущих врачей средствами спортивно-игровой деятельности. Определены цели, задачи, принципы, методы, формы и конечный результат профессионально-прикладной физической подготовки студентов медицинских вузов в процессе их занятий наряду с традиционными (футбол, волейбол, баскетбол), инновационными видами спортивно-игровой деятельности (мини-футбол, настольный теннис, гандбол, бейсбол).

Ключевые слова: профессионально-прикладная физическая подготовка, методические основы, игровые технологии, авторская программа, психофизическая компетентность, медицинские учреждения, студенты.

*Oleksandr Petryshyn,
Senior Lecturer of the Department of Physical Education and Health,
Physical Rehabilitation and Sports Medicine,
Higher Medical Educational Institution of Ukraine "Ukrainian Medical Stomatological Academy",
23, Shevchenko Str., Poltava, Ukraine*

FORMING PSYCHOPHYSICAL COMPETENCE OF STUDENTS OF HIGHER MEDICAL INSTITUTIONS IN PROFESSIONALLY-APPLIED PHYSICAL TRAINING BY MEANS OF GAMING TECHNIQUES

The analysis of scientific and methodological literature has allowed to conclude that there is no systematic approach to professional activities in many medical universities of Ukraine: there are no developed curriculum of multidisciplinary specialties that reflect the specifics of future specialists' activity, methodology of developing professionally applied physical characteristics, etc. Due to the author's research, the program of professionally-applied physical training of future specialists in medical education will be efficient if the professionally-applied physical training of students will be focused on the formation of significant applied professional skills of specialists in various fields; curricula will be developed on the basis of a systematic approach using specific and non-specific methods and techniques; the formation of professionally significant qualities will adequately reflect the specificity of graduates' future activities; standards for physical training of students will be oriented at normative criteria for the training of future specialists. In this regard, the author has analysed and identified organizational forms, means and methods of professionally-applied physical training of medical students in accordance with professional components of specialists' activity. The purpose of the study is theoretical justification and experimental testing of models of students' psychophysical competence formation at higher medical institutions in the process of professionally-applied physical training by means of sports and gaming

technologies. The formation of a psychophysical competence of students of higher medical institutions will be effective if the model is based on the usage of sports and gaming techniques in the process of professionally-applied physical training. The author suggests an original program of professionally-applied physical training of students of higher medical establishments, based on the improvement of the content of professionally-applied physical training of future doctors by means of sports and gaming activities. The author identifies goals, objectives, principles, methods, forms, and the resulting effect of professionally-applied physical training of medical students along with the traditional (football, volleyball, basketball), innovative kinds of sport activities (soccer, table tennis, handball, baseball).

Keywords: professionally applied physical training, methodological foundations, gaming technologies, original program, mental and physical competence, health facilities, students.

Рецензент: доктор медичних наук, професор О. П. Романчук

Подано до редакції 06.03.2015
